

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ JĘZYKA OJCZYSTEGO

21 LUTEGO

EWELINA WIECZOREK

NAUCZYCIELKA JĘZYKA POLSKIEGO

To zdjęcie, autor: Nieznany autor, licencja: CC BY-SA

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ JĘZYKA OJCZYSTEGO TO ŚWIĘTO **OBCHODZONE 21 LUTEGO**, USTANOWIONE PRZEZ UNESCO PODCZAS 30. SESJI KONFERENCJI GENERALNEJ 17 LISTOPADA 1999 ROKU.

ODSYŁA DO TRAGICZNYCH WYDARZEŃ, KTÓRE MIAŁY MIEJSCE W DHACE W BANGLADESZU. PODCZAS POKOJOWEJ DEMONSTRACJI 21 LUTEGO 1952 ROKU ZGINĘŁO PIĘCIU STUDENTÓW DOMAGAJĄCYCH SIĘ NADANIA JĘZYKOWI BENGALSKIEMU STATUSU JĘZYKA URZĘDOWEGO.

DATA TA MA NIE TYLKO UPAMIĘTNIĄĆ PRZYWOŁANE WYDARZENIA, ALE TAKŻE PRZYPOMINAĆ O RÓŻNORODNOŚCI JĘZYKOWEJ, O TYM, IŻ JĘZYK TO NAJPOTĘŻNIEJSZE NARZĘDZIE OCHRONY I ROZWOJU WSPÓLNEGO DZIEDZICTWA KULTUROWEGO LUDZKOŚCI.

OBCHODY ŚWIĘTA ZWRACAJĄ UWAGĘ NA POTRZEBĘ TROSKI O JĘZYK OJCZYSTY, JEGO PROMOCJĘ, OCHRONĘ RÓŻNORODNOŚCI JĘZYKOWEJ JAKO ŹRÓDŁA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO. PODSTAWOWYM PRZESŁANIEM MIĘDZYNARODOWEGO DNIA JĘZYKA OJCZYSTEGO JEST ZWIĘKSZANIE ŚWIADOMOŚCI ZNACZENIA JĘZYKA I KULTURY, BUDOWANIE POROZUMIENIA PONAD PODZIAŁAMI, POKOJU ORAZ DBAŁOŚCI O WSPÓLNE DZIAŁANIA OPARTE NA ZROZUMIENIU, TOLERANCJI I DIALOGU.

JĘZYK? CO TO JEST?

JĘZYK OZNACZA ZASÓB WYRAZÓW, ZWROTÓW I FORM OKREŚLANYCH PRZEZ
REGUŁY GRAMATYCZNE, SŁUŻY JAKO NARZĘDZIE POROZUMIEWANIA SIĘ.
INACZEJ MOWA, NAJWAŻNIEJSZA WARTOŚĆ NARODU, ŚWIADECTWO ISTNIENIA.

BĄDŹ Z SERCA POZDROWIONA
OJCZYSTA ŚWIĘTA MOWO!
NIBY ŁAŃCUCHEM ZŁOTYM
WIAŻE NAS TWOJE SŁOWO
(...)

TYŚ NASZĄ TWIERDZĄ, TARCZĄ
OPIEKĄ I OBRONĄ,
OJCZYSTA ŚWIĘTA MOWO,
BĄDŹ Z SERCA POZDROWIONA!

LEOPOLD STAFF

„A NIECHAJ NARODOWIE WŹDY POSTRONNI ZNAJĄ,
IŻ POLACY NIE GĘSI,
IŻ SWÓJ JĘZYK MAJĄ”

MIKOŁAJ REJ

MIKOŁAJ REJ, JAKO PIERWSZY PISAŁ WYŁĄCZNIE
W JĘZYKU OJCZYSTYM, GŁOSIŁ TE SŁOWA, DLA
PODKREŚLENIA KONIECZNOŚCI ZERWANIA Z
PANUJĄCĄ NADAL W OKRESIE RENESANSU MODĄ
PISANIA PO ŁACINIE.

JĘZYKOWE CIEKAWOSTKI

- BOMBONIERKA POCHODZI OD FRANCUSKIEGO BONBONNIERE, A TO OD RZECZOWNIKA BONBON – CUKIEREK, CZEKOLADKA, KTÓRY POWSTAŁ PRZEZ POWTÓRZENIE SŁOWA BON – DOBRY. W POLSZCZYŹNIE BON – PRZESZŁO W BOM – W WYNIKU UPODOBNIENIA SPÓŁGŁOSEK POD WZGLĘDEM MIEJSCA ARTYKULACJI (ZARÓWNO B, JAK I M SĄ WARGOWE).

2021-02-22

**I NIECH MI KTOŚ POWIE, ŻE
JĘZYK POLSKI NIE JEST JEDNYM Z
NAJTRUDNIEJSZYCH NA ŚWIECIE**

CIEKAWOSTKA

- SŁOWO DŹDŻOWNICA
POCHODZI OD
PRASŁOWIAŃSKIEGO DEŹDŹ
„DESZCZ”, NIE POZOSTAWIA
WIĘC WĄTPLIWOŚCI, ŻE
STWORZENIA TE NAZWANO
W ZWIĄZKU Z ICH
MASOWYM POJAWIANIEM SIĘ
PO DESZCZU.

CIEKAWOSTKA

- CUDZYSŁÓW POJAWIŁ SIĘ W TEKSTACH PÓŹNIEJ NIŻ INNE ZNAKI INTERPUNKCYJNE (JAK KROPKA, PRZECINEK CZY DWUKROPEK), A MIANOWICIE POD KONIEC XVIII WIEKU I WŁAŚNIE TO SPRAWIŁO, ŻE ZAPISUJE SIĘ GO NA RÓŻNE SPOSOBY W ZALEŻNOŚCI OD KRAJU. SKĄD WZIĘŁA SIĘ NAZWA CUDZYSŁÓW? NAJPRAWDOPODOBNIEJ JAKO PIERWSZY ZAPROPONOWAŁ JĄ ONUFRY KOPCZYŃSKI, AUTOR GRAMATYKI JĘZYKA POLSKIEGO Z ROKU 1817.

- JEDNYM Z NAJDAWNIEJSZYCH DZIEŁ ZAWIERAJĄCYCH POLSKIE WYRAZY JEST „BULLA GNIEŹNIEŃSKA”, POWSTAŁA W 1136 ROKU. SAM TEKST ZOSTAŁ NAPISANY PO ŁACINIE, ALE ZAWIERA OK. 410 POLSKICH NAZW MIEJSCOWYCH I OSOBOWYCH. W BULLI NIE MA JESZCZE ZNAKÓW DIAKRYTYCZNYCH, NIE ODRÓŻNIA SIĘ SPÓŁGŁOSEK TWARDYCH OD MIĘKKICH. PRZYKŁADY: GNEZDEN (GNIEZNO), CALIS (KALISZ), BISKUPICI (BISKUPIN) CZY MESEC (MIESZEK).
- PIERWSZE ZDANIE W CAŁOŚCI ZAPISANE PO POLSKU POCHODZI Z „KSIĘGI HENRYKOWSKIEJ”, DATOWANEJ NA 1270 ROK. BRZMI ONO: „DAJ, AĆ JA POBRUSZĘ, A TY POCZIWAJ” (W ORYGINALE: „DAY, UT IA POBRUSA, A TI POZIWAJ”). ZDANIE TO WYPOWIADA CZECH O IMIENIU BOGUCHWAŁ DO SWOJEJ ŻONY POLKI. POMAGAŁ JEJ BRUSIĆ, CZYLI MLEĆ ŻARNA, STĄD JEGO PRZYDOMEK – BRUKAŁ, OD KTÓREGO WYWODZI SIĘ ISTNIEJĄCA DO DZIŚ NAZWA MIEJSCOWOŚCI BRUKALICE POD WROCŁAWIEM.

BULLA GNIEŹNIEŃSKA KSIĘGA HENRYKOWSKA

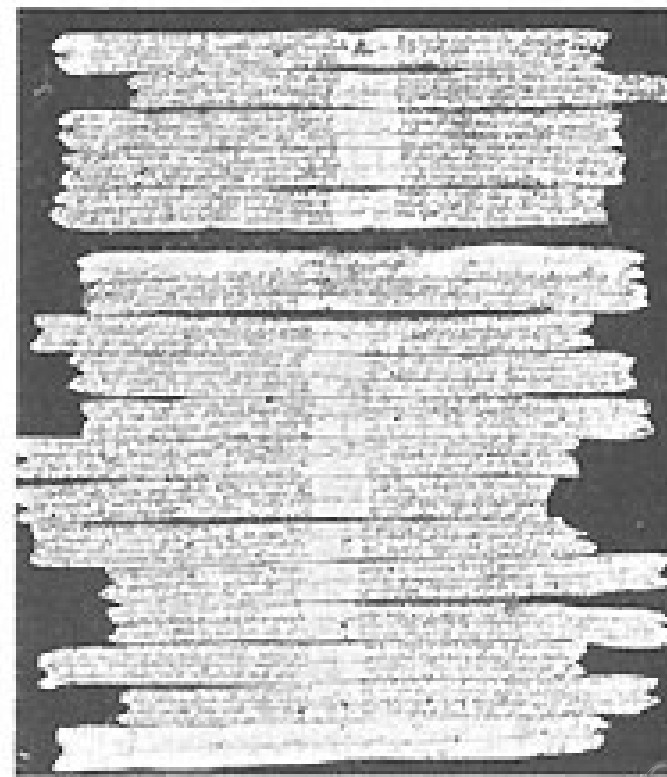

BOGURODZICA

- NAJDAWNIEJSZA POLSKA PIEŚŃ RELIGIJNA, UWAŻANA ZA PIERWSZY HYMN POLSKI. POWSTANIE DWÓCH ZWROTEK, STANOWIĄCYCH TRZON PIEŚNI, UMIESZCZA SIĘ W PIERWSZEJ POŁOWIE XIII WIEKU. ZACHOWAŁY SIĘ ONE W TAK ZWANYM ODPISIE KRAKOWSKIM Z 1407 ROKU.

KAZANIA ŚWIĘTOKRZYSKIE

- POWSTAŁY NA POCZĄTKU XIV WIEKU. KAZAŃ JEST SZEŚĆ. ODNAŁAZŁ JE ALEKSANDER BRÜCKNER. BYŁY ONE CZĘŚCIĄ OPRAWY ŁACIŃSKIEGO KODEKSU Z BIBLIOTEKI PRZYKOŚCIELNEJ W LEŻAJSKU, PRZECHOWYWANEGO PO 1459 ROKU W KLASZTORZE BENEDYKTYŃSKIM NA ŚWIĘTYM KRZYŻU.

ŁAMAŃCE JĘZYKOWE

- WPADŁ PTAK DO WYTAPETOWANEGO POKOJU.
- CZY RAK TRZYMA W SZCZYPCACH STRZĘP SZCZAWIU CZY TRZY CZĘŚCI TRZCINY?
- WYREWOLWEROWANY REWOLWEROWIEC WYREWOLWEROWAŁ SWÓJ NIEWYREWOLWEROWANY REWOLWER.
- SZCZWANEGO CZEPKA SZCZWANY CZEPEK ZASZCZEPIŁ NA
- CZY SIĘ CZESI CIESZĄ, ŻE SIĘ CZESIO CZESZE?
- GŁASZCZ JEŹDŹCZE RŻĄCEGO ŻREBCA!

PRZEZ PRZEMYSKĄ
PSZENICĘ PRZESZŁA
PRZEMYCONA PRZEZ
PRZAŚNĄ PRZEŁĘCZ
PRZEORYSZA PRZEDNIEGO
ZAKONU.

BZYCZY BZYG ZNAD
BZURY ZBZIKOWANE
BZDURY, BZYCZY
BZDURY, BZDURSTWA
BZDURZY I NAD BZURĄ
W BZACH BAJDURZY,
BYZCZY BZDURY,
BZDURNIE BZYKA, BO
ZBZIKOWAŁ I MA BZIKA.

Język polski

2/22/2021

Najgorsze błędy językowe

- X w każdym bądź razie
✓ w każdym razie/ bądź co bądź
- X bynajmniej (jako „choć”)
✓ przynajmniej
- X wzięść
✓ wziąć
- X w cudzysłowie
✓ w cudzysłowie
- X 13 grudzień
✓ 13 grudnia
- X włanczać
✓ włączyć
- X dwutysięczny czternasty
✓ dwa tysiące czternasty
- X cofać do tyłu
✓ cofać
- X wogóle
✓ w ogóle
- X chcem, lubiem
✓ chcę, lubię
- X pod rząd
✓ z rzędu
- X na prawdę
✓ naprawdę
- X tu pisze
✓ tu jest napisane
- X napewno
✓ na pewno
- X poszłem
✓ poszedłem
- X fakt autentyczny
✓ fakt/wydarzenie autentyczne
- X w miesiącu wrześniu
✓ we wrześniu

DEMOTYWATORY.PL

Dodaj poprawność językową do ulubionych

**TYCH
BŁĘDÓW
UNIKAJCIE! 😊**

STRONY, KTÓRE NA PEWNO PRZYDADZĄ CI SIĘ PODCZAS NAUKI!

- [HTTPS://PISUPISU.PL/](https://pisupisu.pl/)
- [HTTPS://DYKTANDA.ONLINE/APP/](https://dyktanda.online/app/)
- [HTTPS://BAJKI-ZASYPIANKI.PL/LAMANCE-JEZYKOWE/](https://bajki-zasypianki.pl/lamance-jezykowe/)
- [HTTPS://LEKTURY.GOV.PL/](https://lektury.gov.pl/)
- [HTTPS://WOLNELEKTURY.PL/](https://wolnelektury.pl/)

DZIĘKUJĘ!

- PAMIĘTAJ!

JĘZYK JEST NAJPOTĘŻNIEJSZĄ
BRONIĄ JAKĄ POSIADA
LUDZKOŚĆ!